

- между наследници за разпределяне на наследственото имущество;
- трудови спорове - колективни, както и за уреждане на отношенията при прекратяване на трудово правоотношение;
- потребителски спорове – за неизпълнение, за некачествени стоки или услуги;
- при непозволено увреждане – за договаряне на обезщетение за пострадалия;
- спорове за интелектуална собственост – напр. при уреждането на последиците от нарушения на авторски права, търговски марки и други.

Медиацията може да се използва и в някои случаи, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс.

ДОБРЕ УБЕДИХТЕ МЕ! КЪДЕ ДА НАМЕРЯ МЕДИАТОР?

В Центровете по медиация към окръжните съдилища в София, Враца, Благоевград, Перник, Варна, Добрич, Шумен, Бургас, Сливен, Велико Търново, Плевен, Пловдив и Пазарджик.

За заведените в тях дела услугата е безплатна и се предоставя от медиатори – доброволци.

За спорове, които не са внесени в съда, медиацията е платена и може да се проведе онлайн, след попълване на електронно заявление за процедура по медиация и избор на медиатор от единния регистър на медиаторите.

Допълнителна информация за процедурата, както и за правоспособните медиатори, може да бъде намерена на сайтовете на съдилищата и в Централизирания електронен портал за медиация (<https://mediation.mjs.bg/>)

- МЕДИАЦИЯТА Е ДОБРОВОЛНА ПРОЦЕДУРА
- ПОВЕРИТЕЛНОСТТА Е ГАРАНТИРАНА
- СТРАНИТЕ ВИНАГИ МОГАТ ДА СЕ ОТТЕГЛЯТ
- МЕДИАТОРЪТ ПОМАГА, А НЕ НАЛАГА
- СТРАНИТЕ ИЗБИРАТ РЕШЕНИЕТО НА СПОРА
- ПРАВОСПОСОБНИТЕ МЕДИАТОРИ СА ВКЛЮЧЕНИ В ЕДИННИЯ РЕГИСТЪР КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Илюстрации: Freepik.com.

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОБРАЗОВАТЕЛНА ПРОГРАМА „СЪДЕБНАТА ВЛАСТ – ИНФОРМИРАН ИЗБОР И ГРАЖДАНСКО ДОВЕРИЕ. ОТВОРЕНИ СЪДИЛИЩА И ПРОКУРАТУРИ“

РЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ ИЗВЪН СЪДЕБНАТА ЗАЛА

КАКВО Е МЕДИАЦИЯ?

Медиацията няма нищо общо с медитацията ☺

Тя е възможност за извънсъдебно решаване на спорове и запазване на добрите взаимоотношения между хората.

Медиацията е процес, в който спорещите страни се срещат с трето безпристрастно лице – медиатор, за да се опитат да намерят решение. Процедурата се провежда по правила, определени съвместно от страните и медиатора, и във време и място, удобни за всички.

Целта е да се постигне споразумение, с благоприятни условия за всяка страна. Нещо, което рядко се случва в съда, защото при приключване на едно дело, винаги има губеща и недоволна страна.

Има съдебни дела, като например бракоразводните или тези за родителски права, при които съдът указва на спорещите съпрузи първо да опитат да постигнат съгласие чрез медиация. Съдиите са обучени да разпознават подходящите за препращане към медиация съдебни спорове.

ПРИНЦИПИ

Доброволност и равнопоставеност

Основен принцип в медиацията е страните да участват по своя воля, като могат по всяко време да се оттеглят. Те имат равни възможности за участие в процедурата.

Поверителност

Участниците в медиацията са длъжни да пазят в тайна всички обстоятелства, факти и документи, които са им станали известни в хода на процедурата.

Медиаторът не може да бъде разпитван като свидетел за обстоятелства, които са му доверени

от участниците и имат значение за решаването на спора - предмет на медиацията. Това може да стане единствено с изричното съгласие на участника, който му ги е споделил.

Изключения се допускат в ограничени случаи, записани в Закона за медиацията.

Неутралност и безпристрастност

Медиаторът помага на страните сами да намерят решение като в процедурата всички въпроси се уреждат по взаимно съгласие на страните. Изключения се допускат в ограничени случаи, определени в Закона за медиацията.

КАКВО ПРАВИ МЕДИАТОРЪТ?

Медиаторът помага на страните да преодолеят напрежението помежду си, да общуват по-лесно, да изяснят спорните въпроси и своите интереси, да преценят потенциалните ползи и негативи. За да успеят да се разберат и да не се налага спорът да бъде разглеждан от съда, медиаторът задава множество въпроси на страните.

Чрез медиацията спорещите сами достигат до взаимноизгоден вариант за разрешаване на конфликта и подписват споразумение. Ако не противоречи на добрите нрави и на закона, съдът може да го одобри след потвърждение от страните, и то придобива силата на съдебна спогодба.

ЗАЩО ДА ОПИТАМЕ МЕДИАЦИЯ ВМЕСТО СЪДЕБЕН ПРОЦЕС?

При съдебен спор делото се решава от съда. Съдията, подобно на медиатора, е безпристрастен, но за разлика от него не посредничи между страните, а решава делото съобразно законите и представените доказателства. Случва се някоя от страните да не успее да съ-

бере достатъчно убедителни доказателства в защита на своята претенция. Обичайно съдебното дело минава проверка на няколко инстанции и окончателното решение на съда влиза в сила, след доста по-дълго време, отколкото би продължила процедурата по медиация. Тази процедура със сигурност няма да удовлетвори страните.

При медиацията двете страни заедно решават, какъв да е изходът на спора и какви условия ще бъдат изпълнявани. По

този начин те си спестяват време и пари за водене на продължителни съдебни дела. Твърде вероятно е след приключване на процедурата и двамата да излязат доволни от постигнатото съгласие.

ЧРЕЗ МЕДИАЦИЯ МОГАТ ДА СЕ РЕШАВАТ СПОРОВЕ МЕЖДУ ФИЗИЧЕСКИ И/ИЛИ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА по търговски, граждански, трудови, семейни и административни дела, например:

- по договори за продажба, доставка, наем, заем, изработка, различни видове услуги;
- между участници в застрахователни правоотношения, включително за договаряне на разумни частични обезщетения;
- за недвижими имоти – например при продажба, в случаи на съсобственост;
- при строителство – по повод забава или спор за качеството на изпълнението на строителството;
- отношения между родители и деца при развод, имуществени отношения между съпрузи;